

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **K. D.**, zastoupený společností UNTAX, s. r. o., se sídlem U Továren 256/14, Praha 10, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Královéhradecký kraj**, se sídlem Horova 17, Hradec Králové, za účasti: **Insolvenční agentura v. o. s.**, insolvenční správkyň žalobce, se sídlem Západní 1448/16, Karlovy Vary, jako osoby zúčastněné na řízení, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2016, č. j. 1948582/16/2701-50521-608306, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 9. 2023, č. j. 31 Af 30/2022-84, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

t a k t o :

Kasační stížnosti se **přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím vyměřil žalobci daň z přidané hodnoty (DPH) za zdaňovací období 4. čtvrtletí 2014 ve výši 2 836 820 Kč. Krajský soud v Hradci Králové shora označeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[2] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Dne 28. 11. 2023 stěžovatel navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Uvedl, že do insolvenčního řízení přihlásil pohledávky na základě platebního výměru jako právního titulu. Vzhledem k tomu, že krajský soud zrušil platební výměr, je stěžovatel nucen vzít svoji přihlášku pohledávek zpět z důvodu zrušení právního titulu. Vyměření DPH za rozhodné období by tak bylo čistě formální, neboť by již žalovaný nemohl tuto pohledávku přihlásit do insolvenčního řízení z důvodu marného uplynutí lhůty pro přihlášení jeho pohledávek. Insolvenční správce žalobce vyvolal incidenční spor o pravosti a výši pohledávky stěžovatele s odůvodněním, že daňové pohledávky žalobce nevznikly, neboť stěžovatel nesprávně neuznal odpočet DPH nárokovaný žalobcem. Řízení ve věci žaloby na určení pravosti a výše popřených pohledávek bylo přerušeno do doby rozhodnutí o kasační stížnosti.

[3] Žalobce ve veršovaném vyjádření nesouhlasil s přiznáním odkladného účinku.

[4] Osoba zúčastněná na řízení se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřila.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek, soud jej však může na návrh přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 téhož zákona. Odkladný účinek lze kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Kromě formální podmínky, jíž je vznesení příslušného návrhu, je tedy pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a prokázat hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele [usnesení Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32]. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Afs 275/2017-20). NSS již v minulosti taktéž konstatoval, že „s ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům” (usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS).

[7] NSS nejprve zkoumal, zda by stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku mohla vzniknout újma. Vzhledem k tomu, že žalovaný správní orgán nemá žádná veřejná subjektivní práva, která by mohla být ohrožena, bude tvrzenou újmu zpravidla představovat ohrožení důležitého veřejného zájmu. Újmou správního orgánu přitom nebude ohrožení jakéhokoli veřejného zájmu, resp. veřejného zájmu v širším slova smyslu, např. zájmu na obecném výběru daní (srov. výše již citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014-58). V nyní posuzované věci je však podstatné, že k zájmu na výběru daní přistupuje další faktor v podobě hrozící nevratné ztráty postavení stěžovatele (správce daně) jako přihlášeného věřitele v rámci insolvenčního řízení. Důsledkem toho by pak mohla být nemožnost stanovenou daň v budoucnu vybrat. Takto vymezenou (tvrzenou) újmu stěžovatele žalobce nevyvrátil. Podmínku spočívající v existenci újmy hrozící stěžovateli tedy lze v dané věci považovat za naplněnou.

[8] NSS se zabýval i druhou podmínkou nutnou k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v poměrování újmy hrozící stěžovateli s újmu hrozící žalobci či třetím osobám. Na jedné straně zde stojí hrozba ztráty postavení přihlášeného věřitele a související újmy spočívající ve vrácení do majetkové podstaty částky, kterou by v případě úspěchu kasační stížnosti stěžovatel již nemohl přihlásit. Na druhé misce pomyslných vah se nachází zejména zájem přihlášených věřitelů na tom, aby z dané částky mohly být uspokojeny přihlášené pohledávky.

[9] Kasační soud dospěl k závěru, že v posuzovaném případě stěžovateli hrozí nepoměrně větší újma než třetím osobám. Pokud NSS přizná kasační stížnosti odkladný

pokračování

účinek, bude to v případě následného vydání zamítavého rozsudku znamenat pouze to, že žalovaný pozbude své postavení přihlášeného věřitele s určitou časovou prodlevou. Toto postavení si stěžovatel udrží pouze tehdy, bude-li v kasačním řízení úspěšný. Podle NSS tedy existuje nepoměrně větší újma hrozící stěžovateli než žalobci či třetím osobám.

[10] Jelikož NSS neshledal ani rozpor s důležitým veřejným zájmem, přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Dodává, že již v minulosti vyhověl návrhu na přiznání odkladného účinku bez dalšího právě pouze na základě hrozící ztráty procesního postavení žalovaného správního orgánu v řízeních o poddlužnických žalobách, v rámci nařízených exekucí na majetek dlužníka, případně v insolvenčních či likvidačních řízeních (usnesení ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Afs 76/2014-28, či ze dne ze dne 29. 6. 2020, č. j. 8 Afs 15/2020-63).

[11] Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2023

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu